

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Leusden

t.a.v. Mark Leegwater en Els Mölder

Postbus 150
3830 AD Leusden

Leusden, 16 mei 2014

Geacht College,

Wij zijn blij dat Peilnota 2 tot stand is gekomen, ondanks de grote tijdsdruk en de onzekerheid m.b.t. de landelijke wetgeving. De nota geeft een actualisering van de externe factoren inzake wetgeving en de voortgang van het overleg in de regio.

Wij hebben de nota reeds besproken met de beleidsmedewerkers. Een aantal van onze vragen zijn hierbij beantwoord en maken geen deel meer uit van ons advies.

Toegezegd is dat in de derde peilnota onderwerpen als de ambitie van de gemeente, de gegevensuitwisseling en informatiesystemen, de communicatie en mantelzorg nader uitgewerkt zullen worden.

Wij vinden dat de toegezegde diepgang in de tweede slechts ten dele bereikt is; er zal nog een slag moeten worden gemaakt. Hiervoor zal het College concrete keuzes moeten maken.

Onze belangrijkste punten van zorg zijn:

1. Onvoldoende communicatie naar inwoners, cliënten en vrijwilligers.
2. Onduidelijkheid over de keuzes die gemaakt moeten worden om de inhoudelijke doelen van de WMO te realiseren (eigen criteria en visie m.b.t. keuzes die regionaal gemaakt moeten worden over diverse onderwerpen).
3. Onduidelijkheid over de (financiële) risico's die de gemeente loopt bij het realiseren van de doelen van de WMO.

Hieronder zal op meer detailniveau op de tweede peilnota worden ingegaan.

2.1 Jeugdzorg

- Huisartsen gaan een belangrijke rol spelen in de zorg voor de jeugd. Volgens een KNMG rapport zijn huisartsen nog onvoldoende geschoold in het herkennen van signalen die duiden op huiselijk geweld. Mogelijk kunnen de gemeenten in regionaal verband een rol spelen bij de scholing van huisartsen in dit opzicht.
- Aan het regionaal te vormen Advies en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (AMHK) zal meer aandacht moeten worden besteed. Hoewel dit regionaal wordt georganiseerd blijft de gemeente voor 100% verantwoordelijk. De gemeente kan kwaliteitscriteria inbrengen ter verbetering van de huidige werkwijze AMK en SHG (feitenonderzoek, voldoende inzet forensische kennis).

- Het is wenselijk dat het Ondersteuningsteam dat, in het kader van de Wet op Passend Onderwijs, samen met het gezin voor de juiste hulp en ondersteuning gaat zorgen, ook leerlingenvervoer voor kinderen in het Speciaal (basis) Onderwijs kan aanbieden. Op het leerlingenvervoer kan derhalve niet zonder meer worden bezuinigd.

2.2 WMO

Onafhankelijke cliëntondersteuning

Een inwoner moet er op kunnen vertrouwen dat de geboden ondersteuning onafhankelijk is van de gemeentelijke besluitvorming over het toekennen van een PGB of maatwerkvoorziening.

Tijdens de transitie zullen er, in relatie tot de dienstverlening aan de cliënten (intake, indicatie, uitvoering), zich ongetwijfeld onbedoelde en onvoorziene situaties voordoen.

Wij adviseren voor de transitieperiode als vangnet een soort 'rescue-team' in het leven te roepen.

Via een goede en tijdige bemiddeling kan dan een formele klacht/juridische procedure worden voorkomen ('een klacht is een gratis advies!).

Na de transitie (rond 2017) zal er wel een goede en formele (juridische), klachten, bezwaar en beroepsprocedure moeten zijn.

Voor een onafhankelijk advisering is het wenselijk dat op termijn zowel de gemeente als Beweging 3.0 zich als bestuurder van Larikslaan terug zullen trekken.

Regionaal Transitie Arrangement (RTA)

Binnen het RTA zal de mantelzorgmakelaar als ondersteuningsfactor voor de mantelzorgers wettelijk een definitieve rol moeten krijgen (WMO 2015).

Afschaffing Wet Tegemoetkoming Chronische Zieken en Gehandicapten (WTCG) en Compensatie Eigen Risico (CER)

Via een WMO verordening zal de gemeente snel duidelijkheid moeten geven over de afschaffing van de regelingen als WTCG en CER. Het betekent voor de betrokkenen een directe achteruitgang in inkomsten.

2.3 Participatiewet

Regionaal Werkgeversservicepunt (WSP)

Wij zijn niet optimistisch over de uitkomsten van de verplichting voor werkgevers om mensen in dienst te nemen met een arbeidsbeperking. De gemeente kan er in ieder geval op aan dringen dat de werkgevers, via het regionaal WSP, niet alleen geïnformeerd worden over de regelingen die van toepassing zijn bij de plaatsing van mensen met een beperking, maar ook ondersteuning kunnen krijgen bij het realiseren van de nodige bescherming en begeleiding van cliënten.

Prognose doelgroepentoe name

Het in bijlage 1 van de nota genoemde getal van 188 mensen die recht hebben op een WWB uitkering is waarschijnlijk te rooskleurig voorgesteld omdat alleen rekening gehouden wordt met de instroom vanuit de WSW en Wajong. Er wordt geen rekening gehouden met een mogelijke nieuwe instroom van mensen die na een WW-uitkeringsperiode nog steeds geen werk hebben. Landelijk stromen in de WWB steeds meer mensen in.

3.1 Toegang tot ondersteuning

Basisinfrastructuur

- Wij juichen het toe dat er één duidelijk toegangslot voor een gezamenlijk dienstenpakket van Welzijn Leusden, Larikslaan 2 en Stichting Jeugd- en Jongerenwerk komt.
- Het aanbod van professionele en vrijwilligersorganisaties in Leusden is zeer groot en er is veel overlap. De door de gemeente ondersteunde activiteiten overlappen ook. Wij adviseren een beperkte SWOT analyse voor het hele veld in de basisinfrastructuur om duidelijkheid te scheppen en te komen tot een 'spoorboekje'. Dit zal leiden tot een meer efficiënte, helderder taakverdeling van professionele en vrijwilligersorganisaties, met gebruikmaking van een ieders sterke punten en met meer samenwerking.

3.2 Pilots

Een goede samenvatting van de pilots en de keuze van de gemeente Leusden m.b.t. de scenario's zien wij in Peilnota 3 gaarne tegemoet, met name voor de dagbesteding. Kwetsbare mensen gaan zonder begeleiding van professionals/vrijwilligers niet zonder meer naar openbare vormen van dagbesteding.

3.3 Sociaal team

- Deze teams vormen een goede manier voor toegang en toeleiding. Als het sociale team met goede professionals wordt ingericht kan de diagnose/indicatie aan hen worden overlaten en is er geen extra diagnose/indicatieteam nodig.
- De aanwezigheid van de wijkverpleegkundige (of hoofd wijkteam) in dit team is zeer gewenst. De financiering van de wijkverpleegkundige loopt wel via de zorgverzekering, maar dit betekent niet dat de gemeenten zich niet sterk kunnen maken voor hun deelname aan het sociaal team.
- De positie van de huisartsen moet duidelijker worden. Wij nemen aan dat huisartsen worden betrokken bij de regiegroep Samenleving en regiegroep Zorg. Aangezien de huisartsen op vele fronten betrokken worden in het sociale domein zal hiervoor een passende vergoeding moeten worden afgesproken.
- De wijkverpleegkundigen en verzorgenden en zeker ook de huishoudelijke hulp (categorie 2 en 3) kunnen een prima rol spelen bij de vroegsignalering. Hiermee kan worden voorkomen dat in een later stadium via het sociaal team veel specialistische hulp nodig is.

4. Inkoop van ondersteuning

- De criteria voor borging van de kwaliteit van de zorg kan aan professionals worden overgelaten, maar de gemeente zal een eigen visie moeten hebben en eigen criteria moeten inbrengen in de regio (bijvoorbeeld t.a.v. prioriteiten vanuit cliëntperspectief, keuzevrijheid cliënt, sturend of delegerend, aanbestedingsbeleid)
- Het beleid t.a.v. de samenwerking tussen en met de gemeentes in de regio ontbreekt. Een overzicht van de bovenregionale, regionale en lokale taken (als bijlage bij het beleidskader) zou verhelderend zijn. Wij achten het van belang de in de wet verankerde verantwoordelijkheid van de individuele gemeente (Leusden) in die samenwerking te verankeren.

- Met Amersfoort moeten heldere afspraken worden gemaakt over de monitoring: frequentie en effectiviteit.

Hulp in de huishouding

Geadviseerd wordt een deel van de gelden voor individuele ondersteuning vrij te maken voor hulp in de huishouding (categorie 2/3) voor de vroegsignalering.

Over deze hulp moet snel gecommuniceerd worden richting gebruikers (zie communicatie).

5. Financien

Er is een grote verantwoordelijkheid bij de gemeenten gelegd om te bezuinigen door efficiënter te werken. In de nota is niet concreet weergegeven op welke manier deze bezuinigingen gerealiseerd zullen worden, zonder dat dit ten koste gaat van de kwaliteit van de zorg.

We zien wel dat 10 % van de bekostiging nodig is voor de 'overhead' en tot nu toe niet direct ten goede komt aan de cliënten/inwoners.

Wij adviseren wel om voor de gemeente Amersfoort voldoende prikkels te houden om efficiënt te werken en de risicodekking voor 2016 voorlopig niet vast te leggen.

In een vergrijzend Leusden, is het van belang dat gelden voor de terminale thuiszorg ook voor deze zorg beschikbaar blijft.

Overig

Communicatie

Alhoewel het communicatieplan in de derde peilnota terugkomt, pleiten wij ervoor dat de gemeente haast maakt met een communicatieplan over de vormgeving van het Sociaal Domein naar de achterban (burgers en belangenbehartigers, maar ook vrijwilligers en dienstverleners).

Er is veel onzekerheid en onrust/angst bij inwoners over de veranderingen, mede door de berichtgeving in de landelijke media.

Het schetsen van een integraal beeld (bezuinigingen zijn niet gelijk aan minder goede zorg!) en het geven van een tijdspad, kan de onrust voor een deel wegnemen.

De communicatie moet in een voor iedereen heldere en begrijpelijke taal, zodat betekenis en gevolgen duidelijk zijn. Dit bevordert ook de discussie binnen de gemeenteraad en de weg naar een verantwoord besluit.

De informatie moet zowel mondeling, analoog als digitaal de onderscheiden partijen in de samenleving bereiken (voorlichtingsbijeenkomsten, informatie voor specifieke gebruikers, simpele A-5 kaarten met belangrijke telefoonnummers voor ouderen). De gemeentepagina in de krant is met name voor ouderen zeker van belang.

Informatiesystemen/privacy

Ook dit onderwerp zal terugkomen in de derde peilnota. Wij willen i.v.m. de voorbereidingen hiervan vast benadrukken dat volgens de Onderzoeksraad voor Veiligheid, uit onzorg voor de privacy én angst voor een klacht, kindermishandeling niet goed wordt gesignaleerd. Zelfs bij totaal ontspoorde ouders is men huiverig om in te grijpen. Er wordt gesteld dat de overheid haar verantwoordelijkheid voor de fysieke veiligheid van het kind niet waarmaakt onder de huidige omstandigheden (de beschikbaarheid van informatie over recidieven van (fysieke) onveiligheid in

hetzelfde gezin is niet geborgd).

Binnen de residentiële jeugdzorg en de pleegzorg doet hetzelfde probleem zich voor (Rapport van de Commissie Samson). Hierin wordt nogmaals bevestigd dat de samenwerking tussen organisaties (afstemming, regie voeren, informatie delen) een aanhoudend punt van zorg is.

Onvolledige en niet tijdige informatie-uitwisseling is één van de belangrijkste patronen bij calamiteiten.

Bestuur

Terwijl gestreefd wordt naar een integratie van de wetgeving m.b.t. participatie, jeugd en zorg en ondersteuning, is het takenpakket van het Sociale Domein verdeeld over drie wethouders.

Wij nemen aan dat de wethouders en de beleidsmedewerkers ook 'ontschot' met elkaar overleggen en de regie in goede handen is bij de heer Overweg. In de toekomst zal dit een punt van aandacht moeten zijn.

Namens de WMO Adviesraad Leusden,
Jan Hovenga (voorzitter)
Atty van Dijk (waarnemend secretaris)